

Daria Modro

Ewolucja modelu relacji teologii i filozofii w ujęciu Henri Bouillarda SJ (1908-1981)

Streszczenie pracy

Henri Bouillard (1908-1981) SJ, francuski teolog zaliczany do nurtu nouvelle theologie (new theology) jest postacią w Polsce niemal całkowicie nieznaną. Tymczasem jego wkład we francuską myśl teologiczną XX wieku a także wpływ na kształt samego nurtu nowej teologii, jest nie do przecenienia. Był myślicielem na miarę swoich czasów: wszechstronnie wykształconym intelektualistą. W swoich pracach sięgał do Tradycji Kościoła, Pism Ojców oraz scholastyki średniowiecznej, a także teologii protestanckiej i filozofii współczesnej. Posługiwał się metodą historyczną, którą zastosował w swoim dziele "Conversion et grace chez s. Tomas d'Aquin" (1944), został oskarżony o relatywizowanie prawdy i krytykę myśli Akwinaty. Wydanie tego dzieła zapoczątkowało tzw. "Wydarzenie Fourviere" (L'affaire de Fourviere). Bouillarda dotknęły konsekwencje dyscyplinarne i w 1950 roku został usunięty z Fourviere z zakazem nauczania. Resztę swojego życia spędził w Paryżu, gdzie uczestniczył w życiu filozoficznym. Był znawcą myśli Karla Bartha, któremu poświęcił trzytomowe dzieło (1957). Zajmował się także filozofią działania Maurice Blondela (1961). W ciągu swojego życia nieustannie poszukiwał właściwego miejsca dla teologii, nie odrzucał też filozofii, szukając za jej pomocą drogi do odnalezienia wiary. Niniejsza praca jest próbą ukazania ewolucji modelu relacji teologii i filozofii na przykładzie trzech "spotkań" Bouillarda z myślą filozoficzną Tomasza z Akwinu, Karla Bartha oraz Maurice Blondela. Obserwujemy wędrówkę Bouillarda - od stanowiska odrzucającego skostniałą filozofię neotomistyczną, przez określanie korzyści jaką może przynieść filozofia myśli teologicznej, aż do odkrycia, że jest jedyną drogą - poza przyjęciem Objawienia - w jaki sposób możemy mówić o Bogu. Henri Bouillard z pewnością jest teologiem wartym dostrzeżenia, a jego myśl pozostaje aktualna także dla człowieka w XXI wieku.

Henri Bouillard (1908-1981), SJ, a French theologian belonging to the *nouvelle theologie* (new theology) movement, is a figure that is barely known in Poland. However, his contribution to 20th century French theological thought, as well as his influence on the development of the *nouvelle theologie* movement, is invaluable. He was a thinker of his time, a true polymath. His works were based on the Learning of the Church, the writings of the Fathers, and medieval scholasticism, as well as Protestant theology and modern philosophy. He used the historical method, which he applied in his work "Conversion et grace chez s. Tomas d'Aquin" (1944), which was accused of relativizing truth and criticizing Thomas Aquinas philosophy and which initiated the so-called "Fourviere Event" (L'affaire de Fourviere). Bouillard faced disciplinary consequences and in 1950 was expelled from Fourviere with a teaching ban. He spent the rest of his life in Paris, where he participated in philosophical life. He was an expert in Karl Barth's philosophy, to whom he dedicated a three-volume work (1957). He also dealt with Maurice Blondel's philosophy of action (1961). Throughout his life, he constantly sought the right place for theology, and did not reject philosophy, seeking through it a way to find faith. This work is an attempt to show the evolution of the model of the relationship between theology and philosophy through three "encounters" of Bouillard with the philosophical thought of Thomas Aquinas, Karl Barth, and Maurice Blondel. We observe Bouillard's journey - from a position rejecting the rigid neo-Thomistic philosophy, through recognizing the benefits that philosophy can bring to theological thought, to discovering that it is the only on way - apart from accepting Revelation - in which we can speak about God. Henri Bouillard is certainly a theologian worth noticing, and his thought remains relevant in the 21st century.